30/09/2020

“Κοινωνία χωρίς Ευαγγέλιο είναι κοινωνία χωρίς αγάπη”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Χίου, Ψαρών και Οινουσσών

Εορτάσθηκε η επέτειος των 175 ετών από τα εγκαίνια του Ιερού Ναού του Αγίου Μάρκου Βροντάδου. Σημειώνεται ότι, το 2020 αφιερώθηκε από την Ιερά Μητρόπολη Χίου, Ψαρών και Οινουσσών στον Άγιο Απόστολο και Ευαγγελιστή Μάρκο.

Ο φετινός εορτασμός είχε και την μορφή Ιεράς Πανηγύρεως για την ενορία, δεδομένου ότι η μνήμη του αγίου (25 Απριλίου) ετιμήθη λαμπρώς εκκλησιαστικώς, αλλά σε περίοδο μέτρων μη επιτρεπόντων την προσέλευση των ενοριτών στον Ιερόν Ναόν .

Το εσπέρας της 29ης Σεπτεμβρίου 2020 ετελέσθη Μέγας Αρχιερατικός Εσπερινός Χοροστατούντος του μονίμου κατοίκου της Ενορίας Σεβ. Μητροπολίτου Χίου, Ψαρών και Οινουσσών κ. Μάρκου, με την συμμετοχήν ικανού αριθμού Κληρικών και πιστών. Τον θείον λόγον εκήρυξεν ο Αιδεσιμολ. Πρωτοπρεσβύτερος του Οικουμενικού Θρόνου κ. Δημήτριος Γεόμελος, Γενικός Αρχιερατικός Επίτροπος της

Ιεράς Μητροπόλεως Χίου, Ψαρών και Οινουσσών, ο οποίος είπεν:

Σεβασμιώτατε Πάτερ καί Δέσποτα,

Μητροπολίτα καί Ποιμενάρχα τῆς κατά Χίον, Ψαρά καί Οἰνούσσας Θεοσώστου καί Θεοφρουρήτου Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Αἰνοῦμεν, ὑμνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, προσκυνοῦμεν καί δοξολογοῦμεν τόν Τριαδικόν Θεόν, τόν ἄναρχον Πατέρα καί τόν συνάναρχον Υἱόν καί τό συναΐδιον καί ὁμοούσιον Πνεῦμα, διότι, διά τῶν πρεσβειῶν τῆς Ὑπερευλογημένης Κυρίας Θεοτόκου, “τῆς τά δευτερεῖα τῆς Θεότητος φερούσης”, μᾶς ἀξιώνει στήν σημερινή ἐκ μεταθέσεως λαμπρά ἐκκλησιαστικῶς καί πανσεβάσμιο καί θεοτερπῆ συνάμα Ἱερά Πανήγυρη τῆς Ἱερᾶς Μνήμης τοῦ Ἁγίου, ἐνδόξου Ἀποστόλου καί Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου στόν πάνσεπτο καί περίλαμπρο αὐτό ὁμώνυμό του Ἱερό Ναό, συνεορταζομένη μετά τῆς 175ης Ἐπετείου τῶν σεπτῶν Ἐγκαινίων αὐτοῦ.

Πάλλονται οἱ καρδιές, συγκίνησις ἱερά συνέχει ὅλους μας, καθώς ἀναλογιζόμεθα τούς ἱερούς πόθους, τήν πίστη, τήν εὐλάβεια καί τόν ἀγῶνα τῶν πατέρων καί τῶν πατέρων τῶν πατέρων σας, τῶν ἀειμνήστων κτιτόρων τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τούτου, γιά

τήν ἀνέγερση τοῦ Ἱεροῦ τούτου Ναοῦ καί συνάμα τή χαρά καί τήν ἀγαλλίαση κατά τήν ὁλοκλήρωση καί τόν ἐγκαινισμόν του. Τότε ἔνιωσαν νά ἀναπαύωνται οἱ καρδιές τους καί νά εὐλογοῦνται οἱ ὑπάρξεις τους, μέ τήν ἀφιέρωση στόν πρῶτο Εὐαγγελιστή τῆς Ἐκκλησίας μας τοῦ ἐγκαλωπίσματος τούτου, γιά εἶναι πρεσβευτής ἀέναος καί προστάτης θερμότατος τῆς Ἐνορίας αὐτῆς ὡς καί συμπάσης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου, Ψαρῶν καί Οἰνουσσῶν.

Καί τοῦτο, γιατί ὁ ναός εἶναι ὁ τόπος λατρείας τοῦ Θεοῦ, τό ὁρατό σημεῖο τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ, ὁ κατεξοχήν τόπος προσευχῆς, πού ἀποτελεῖ συνάμα καί μικρογραφία τοῦ σύμπαντος, τοῦ νοητοῦ καί τοῦ αἰσθητοῦ κόσμου καί ὁ ὁποῖος, ἐπίσημα, μέ καθιέρωση – Ἐγκαίνια ἀπό Ἐπίσκοπον, ἀποδίδεται στή λατρεία τοῦ Θεοῦ.

Σύμφωνα μέ τίς μαρτυρίες πού ἔχομε ἀπό τούς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, τούς πρώτους τρεῖς αἰῶνες, λόγῳ καί τῶν φοβερῶν διωγμῶν πού ὑφίστατο ἡ χριστιανική πίστις, δέν ἔχομε Ἐγκαίνια ναῶν. Ἀπό τόν τέταρτο αἰώνα ξεκινᾶ σταδιακά μιά πρώτη μορφή ἐγκαινίων μέ τήν τέλεση τῆς πρώτης Ἀρχιερατικῆς Θείας Λειτουργίας στό Ναό αὐτό, τήν ἐκφώνηση τῶν πανηγυρικῶν λόγων καί τήν ἀνάγνωση εὐχῶν καί, πρός τό τέλος τοῦ τετάρτου αἰώνα, τήν κατάθεση ἱερῶν λειψάνων κάτω ἀπό τήν Ἁγία Τράπεζα.

Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός ξεκινά ἕναν πολύ ὡραῖο λόγο του, πού ἀποτελεῖ αὐτολεξεί καί τό περιεχόμενον τῶν στιχηρῶν τροπαρίων τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς 13ης Σεπτεμβρίου, γιά τήν Ἐπέτειο τῶν Ἐγκαινίων τοῦ Πανιέρου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως τῶν Ἱεροσολύμων, ἀναφερόμενος στήν παλαιά συνήθεια ἐγκαινισμοῦ τῶν ναῶν. Ἐπισημαίνει πώς ἡ ἀνάμνηση τῶν ἐγκαινίων τοῦ ναοῦ κάθε χρόνο, πού ὀνομάζεται

“Φωτοδρόμιο”, βοηθάει ὥστε νά μήν χάνωνται τά καλά καί ἀγαθά ἔργα. Συνεχίζοντας τόν λόγο του, προτρέπει τοὺς πιστούς νά προσέχουν τούς ἑαυτούς τους καί νά ἀποφεύγουν ὁτιδήποτε μπορεῖ νά βλάψει τήν ψυχή τους, καθώς, ἐπίσης, καί ὁτιδήποτε μπορεῖ νά σταθεῖ ἐμπόδιο στή σωτηρία τους. Ἡ μόνη ἐλπίδα καί ἡ σωτηρία στόν ἄνθρωπο εἶναι ὁ Θεός. Γιά τόν λόγο αὐτό προτρέπει ὅλους τούς ἀνθρώπους νά στραφοῦν μέ ὅλη τους τή δύναμη πρός τόν Θεό, – αὐτός πρέπει νά εἶναι καί σήμερα καί πάντοτε ὁ πρῶτος καί “οὗ ἔχομεν χρείαν” σκοπός τῆς ζωῆς μας, – νά ἐφαρμόζουν πιστά τίς ἐντολές Του καί νά ἀκοῦν προσεκτικά τόν λόγο Του. Νά ἀγαποῦν τού συνανθρώπους τους καί νά μήν ἔχουν μέσα τους φθόνο, μίσος καί ἐμπάθεια. Τούς συμβουλεύει, ἀκόμη, νά μήν εἶναι ἄπληστοι, νά ἐπιζητοῦν τά αἰώνια καί ὄχι τά πρόσκαιρα. Νά ἀποφεύγουν νά εἶναι ὑπερήφανοι καί νά μήν εἶναι φιλήδονοι. Νά χωρίζωνται ἀπό κάθε τι πού ὁδηγεῖ στόν πνευματικό καί τόν αἰώνιο θάνατο. Ἔτσι ἐγκαινίζεται ὁ κάθε χριστιανός, πού εἶναι ναός-κατοικητήριο τοῦ Ἁγ. Πνεύματος, “οὕτω τιμᾶται ἡ τῶν Ἐγκαινίων ἡμέρα”.

Ὁ Ἅγιος Νικόλαος Καβάσιλας, διαπρεπής Θεολόγος τοῦ 14ου αἰῶνος, παραλληλίζει τήν κατά τήν Τελετήν τῶν Ἐγκαινίων πλύση τῆς ἁγίας τραπέζης μέ εὐλογημένο καί ἁγιασμένο νερό, μέ τό νερό τοῦ μυστηρίου τοῦ Βαπτίσματος. Στή Βάπτιση καθαγιάζεται πρῶτα τό νερό καί μετά βαπτίζεται ὁ κατηχούμενος. Ὁ ἱεράρχης, κατά τόν ἴδιο τρόπο, καθαρίζει τήν ἁγία τράπεζα μέ εὐλογημένο νερό, ὥστε ὁ ναός νά παραδοθεῖ καθαρός γιά νά δοξάζεται τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Μετά κάνει λόγο γιά τό ροδόσταγμα, πού εἶναι ἡ προσφορά τοῦ ἀνθρώπου στόν Θεό, ἐνῶ τό ἅγιο μύρο φέρει στό ναό τή Χάρη τοῦ Θεοῦ. Ἡ Ἁγία Τράπεζα χρίεται μέ τό ἅγιο μύρο, γιατί αὐτό μεταδίδει τά χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, εἶναι τό ἐργαστήριο τῶν δωρημάτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὁ θρόνος τῆς δόξας τοῦ Θεοῦ, τό μνῆμα, ὁ τάφος καί ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Ἐπάνω στήν Ἁγία Τράπεζα τελεῖται τό μυστήριο τῶν μυστηρίων, τῆς Θείας Ευχαριστίας, πού ἐξαγγέλει τήν διά τῆς θυσίας τοῦ Χριστοῦ θριαμβευτική καί ὁριστική νίκη ἐπί τοῦ θανάτου καί τήν ἐμπειρία τῆς χαρᾶς τῆς ἀναστάσεως καί τῆς αἰωνίου ζωῆς καί μακαριότητος (αὐτό ἄλλωστε εἶναι τό μήνυμα τοῦ καινοδιαθηκικοῦ Ναοῦ), ὡς καί ὅλες οἱ ἁγιαστικές τελετές καί οἱ Χειροτονίες τῶν Κληρικῶν.

Προτύπωση τῶν Ἐγκαινίων ἔχομε στό Βιβλίο τῆς Γενέσεως, μέ τήν πράξη τοῦ Πατριάρχου Ἰακώβ, ὁ ὁποῖος ἔλαβε τήν πέτρα, πού ἐχρησιμοποίησε ὡς προσκέφαλο κατά τόν ὕπνο του, τήν ἔστησε ὄρθια καί ἔρριξε λάδι στό ἐπάνω μέρος της, φανερώνοντας ὅτι αὐτή ἡ πέτρα δέν ἦταν κάτι τό συνηθισμένο, ἀλλά κάτι τό ἱερό καί ἁγιασμένο.

Ἡ κατάθεση ἱερῶν λειψάνων ἁγίων μαρτύρων κατά τήν τελετή τῶν ἐγκαινίων ἑνός νέου ναοῦ παγιώθηκε καί καθιερώθηκε μέχρι σήμερα μετά τήν ἀπόφαση τῆς Ζ’

Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Ἡ ἁγία Τράπεζα καθιερώνεται καί ὁ ναός θεωρεῖται ἐγκαινιασμένος μόνον ἐάν κατατεθοῦν στό θυσιαστήριο λείψανα ἁγίων μαρτύρων. Ὁ κανόνας αὐτός τηρεῖται ἀπό τόν Η’ αἰ. μέχρι καί σήμερα καί ὅλοι οἱ ναοί ὀφείλουν νά εἶναι ἐγκαινιασμένοι μέ λείψανα ἁγίων μαρτύρων, σύμφωνα μέ συγκεκριμένη ἀκολουθία. Ἡ ἀρχική ἀποκλειστικότητα ἐγκαινιασμοῦ θυσιαστηρίου μέ τή χρήση λειψάνων μαρτύρων σταδιακά ἐπεκτείνεται, καθώς καθίσταται δυνατή ἡ χρήση λειψάνων ἄλλων αγίων, κατά προτεραιότητα ὁσίων ἀσκητῶν ἤ δικαίων. Τοῦτο βασίζεται στήν ἐξίσωση τῶν μοναχῶν πρός τούς μάρτυρες, καθότι καί αὐτοί ὑπέστησαν ἑκουσίως τό «μαρτύριο τῆς συνειδήσεως» – δηλαδή τῆς χριστιανικῆς ἄσκησης – ἀντί τοῦ «μαρτυρίου τοῦ αἵματος».

Ὁ συνεορτασμός, λοιπόν, αὐτός, τόν ὁποῖον ἐνεπνεύσθητε καί εὐλογήσατε, Σεβασμιώτατε, τῆς Ἐπετείου τῶν Ἐγκαινίων τοῦ Ἱεροῦ τούτου Ναοῦ μετά τῆς ἐκ μεταθέσεως Ἱερᾶς Μνήμης τοῦ Ἀποστόλου καί Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου, πρός τόν ὁποῖον εἶναι ἀφιερωμένος, ὡς καί τό σωτήριον ἔτος 2020 δι’ ὅλην τήν Ἱεράν Μητρόπολιν Χίου, Ψαρῶν καί Οἰνουσσῶν, ἀποτελεῖ θεοτερπῆ καί ἀπολύτως σύμφωνον πρός τήν ἐκκλησιαστικήν ἱστορίαν καί παράδοσιν πρᾶξιν, τοσοῦτον μάλιστα καθ’ ὅσον στήν οἰκία τῆς Μαρίας, τῆς μητρός τοῦ Ἀποστόλου Μάρκου, ἐτέλεσεν ὁ Κύριος τόν Μυστικόν Δεῖπνον, ἦταν συγκεντρωμένοι οἱ Ἀπόστολοι κι ἐκεῖ “κεκλεισμένων τῶν θυρῶν” δέχθηκαν τήν ἐπίσκεψη τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ, ἔγινε ἡ ἐπιφοίτηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί ἀπετέλεσε ἡ οἰκία αὐτή τήν πρώτη “κατ’ οἶκον” ἐκκλησία, τόν πρῶτο Ναό γιά τή συνάθροιση τῶν χριστιανῶν, τήν τέλεση τῆς Θ. Λειτουργίας καί τήν Θ. Κοινωνίαν τῶν πιστῶν.

Δεηθῆτε, Σεβασμιώτατε, ὥστε νά ἀποκτήσωμε καρπόν πνευματικόν ἐκ τοῦ συνεορτασμοῦ τούτου, νά θελήσωμε νά παλέψωμε προκειμένου νά ζοῦμε φωτιστικά καί μεταμορφωτικά στή ζωή μας, ἐγκαινιζόμενοι καί ἀνακαινιζόμενοι τόν ἔσω τῆς καρδίας ἄνθρωπον μέ τήν μετάνοια, τήν ταπείνωση καί τήν μελέτη τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου. Καί πρό παντός μέ τήν ἐφαρμογή του. Αὐτό μᾶς ζητᾶ ὁ Εὐαγγελιστής Μᾶρκος. Γιατί κοινωνία χωρίς Εὐαγγέλιο εἶναι κοινωνία χωρίς ἀλήθεια, δηλαδή κοινωνία ἀπάτης. Κοινωνία χωρίς Εὐαγγέλιο εἶναι κοινωνία χωρίς ἀγάπη, δηλαδή κοινωνία μίσους καί ἀλληλοεξοντώσεως. Καί αὐτό σημαίνει ὅτι καί τώρα μόνο μέ τό Εὐαγγέλιο θά προοδεύση καί θά σωθῆ καί ἡ Πατρίδα μας. ΑΜΗΝ!

Τήν κυριώνυμον ἡμέραν 30ήν Σεπτεμβρίου 2020 ἐτελέσθη δισαρχιερατική Θεία Λειτουργία συνιερουργούντων τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χίου, Ψαρῶν καί Οἰνουσσῶν κ. Μάρκου καί τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀβήλων κ. Δωροθέου (Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων) μέ τήν συμμετοχήν ἀρκετῶν Κληρικῶν καί τοῦ Ἀρχιδιακόνου π. Ἀποστόλου Λάρδα, ἱκανοῦ ἀριθμοῦ πιστῶν, ἀντιπροσωπειῶν τῶν μαθητῶν τοῦ Γ΄ Δημοτικοῦ Σχολείου Ἁγίου Μάρκου Βροντάδου, τῶν σπουδαστῶν τῶν ΑΕΝ

Πλοιάρχων Οἰνουσσῶν καί Μηχανικῶν Χίου, τῶν φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Αἰγαίου, τῶν παιδιῶν τῆς Κατασκηνώσεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου «ΤΟ ΚΑΡΑΒΙ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ», τῶν τοπικῶν ἀρχῶν κ.ἄ.

Τόν θεῖον λόγον ἐκήρυξε ὁ Σεβ. Χίου, ὁ ὁποῖος προέβη εἰς βιβλικήν ἑρμηνείαν καί θεολογικήν ἀνάλυσιν τῆς περικοπῆς τοῦ κατά Μᾶρκον Εὐαγγελίου Κεφ. ιδ΄, στίχοι 51-52: «καί εἷς τις νεανίσκος ἠκολούθησεν αὐτῷ περιβεβλημένος σινδόνα ἐπί γυμνοῦ• καί κρατοῦσιν αὐτόν οἱ νεανίσκοι. Ὁ δέ καταλιπών τήν σινδόνα γυμνός ἔφυγεν ἀπ' αὐτῶν», τονίσας τήν ἑρμηνείαν τοῦ Θεοφυλάκτου «οὗτος ὁ νεανίσκος εἰκός ὅτι ἐκ τῆς οἰκίας ἐκείνης ἦν, ἔφαγον τό Πάσχα». Καί ἐν συνεχείᾳ ὁ Σεβασμιώτατος Χίου εἶπεν: «Δεχόμενοι ὅτι ἡ οἰκία τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου ἦτο ἐκείνη τῆς Μαρίας, μητρός τοῦ Μάρκου, δυνάμεθα ''νά ἐξηγήσωμεν διατί παρεισήχθη εἰς τό δεύτερον Εὐαγγέλιον, καί εἰς μόνον τοῦτο, ἡ ἀφήγησις ἀσημάντου τινος ἐπεισοδίου, οὐδεμίαν οὐσιώδη σχέσιν πρός τήν σύλληψιν τοῦ Κυρίου ἔχοντος, καί ἡ ἀποφυγή τῆς κατονομασίας τοῦ νεανίσκου'' κατά τόν Παν. Τρεμπέλαν. Ὁ νεανίσκος αὐτός ἦτο ὁ Ἅγιος Μᾶρκος. Εἰς τοῦτο συνηγορεῖ καί γραφή τῶν ἀλεξανδρινῶν κωδίκων ''συνηκολούθει αὐτῷ'' (ἀντί ''ἠκολούθησεν αὐτῷ''), ἡ ὁποία ἑρμηνεύει ὅτι ἐξ ἀρχῆς τῆς ἐξόδου τοῦ Ἰησοῦ μετά τῶν μαθητῶν Του ἀπό τήν οἰκίαν τῆς μητρός τοῦ Ἁγίου Μάρκου ὁ νεανίσκος τούς ἠκολούθει».

Ὁ Ἱερὸς Ναὸς εὑρίσκεται εἰς θέσιν καθ' ἥν τὸν 16ο αἰῶνα εὑρίσκετο γενουάτικη ἔπαυλις μὲ ναΰδριον τοῦ Ἁγίου Μάρκου. Μὲ τὴν ἀποχώρησιν τῶν Γενουατῶν ἀπὸ τὴν Χίον, ὁ Ναὸς περιέρχεται εἰς τοὺς Ὀρθόδοξους καὶ εἰς τά τέλη τοῦ 18ου αἰῶνος εἶναι δίκλιτος μὲ παράβημα τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου. Κατεστράφη κατά τὴν σφαγὴν τῆς Χίου τὸ 1822 καὶ, ἐν συνεχείᾳ, ἀνηγέρθη νέος Ἱερὸς Ναὸς τρίκλιτος μὲ νέον παράβημα τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ ἐγκαινιάζεται τήν 30ήν Σεπτεμβρίου 1845 ἀπὸ τὸν Μητροπολίτην Χίου Σωφρόνιον (εἶτα Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας).

Ὑπέστη φοβεράς ζημίας κατά τόν σεισμὸν τοῦ 1881 καὶ ἀνεκαινίσθη καὶ ἐνεκαινιάσθη τήν 25ην Ἀπριλίου 1889.

Εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν φυλάσσεται τεμάχιον ὑφάσματος μὲ αἷμα τοῦ Νεομάρτυρος Ἁγίου Ἀγγελῆ τοῦ Ἀργείου, ὁ ὁποῖος πρό τοῦ μαρτυρίου του διῆλθεν ἀπό τήν Ἐνορίαν.

Ὁ Ἱερός Ναός Ἁγίου Μάρκου ἐδέχθη προσφάτως τάς εὐλογητάς ἐπισκέψεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου (2015) καὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου (2013), καθώς καί τοῦ πρ. Πρωθυπουργοῦ κ. Ἀντωνίου Σαμαρᾶ, τοῦ πρ. Πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Γεωργίου Μπαμπινιώτη, Καθηγητοῦ Γλωσσολογίας, καί τοῦ πρ. Ἀρχηγοῦ

ΓΕΝ Ναυάρχου κ. Κοσμᾶ Χρηστίδη.

Εἰς τήν ἐνορίαν λειτουργεῖ Ἵδρυμα μὲ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἵδρυμα Πνευματικὸν καὶ Πολιτιστικὸν Κέντρον Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Μάρκου Βροντάδου ’’ὁ Εὐαγγελιστής Μάρκος’’». Χορῳδία Κυριῶν μέ Χοράρχην τόν κ. Σταῦρον Στεῖρον, Καθηγητήν Μουσικῆς, καί διδασκαλία μαθημάτων παραδοσιακῆς πηλοποιΐας ἀπό τήν κ. Μαρίαν Χρυσούλη.